HALDEN TINGRETT

DOM

Avsagt: 25.06.2012

Saksnr: 12-073764MED-HALD

Rettens leder: Tingrettsdommer Anne Kristin Uhre

Meddommere: Steinar Stiansen
Meddommere: Lene Harboe Mjølnerød

Den offentlige påtalemyndighet Politiadvokat Nils Vegard

mot

[Tiltalte] Advokat Jan Loennecken Wang

Retten har forbudt offentlig gjengivelse av deler av avgjørelsen
jf. Domstolsloven § 130 første ledd

(***Tekst som er understreket er unntatt offentlighet).***

DOM

Ved tiltalebeslutning utferdiget av Østfold politidistrikt, 26.04.2012 er
[tiltalte] , født . .1983 satt under tiltale ved Halden tingrett for overtredelse av

<u>Straffeloven § 182 første ledd første straffalternativ</u>
for i rettsstridig hensikt å ha benyttet som ekte eller uforfalsket et ettergjort eller forfalsket dokument

<u>Grunnlag:</u>
Tirsdag 8.mars 2011 ved Halden tingrett innleverte han et ettergjort testament til Halden tingrett for registrering. Han hadde selv laget dette, hvoretter **[pasienten]** testamenterte all sin formue og all sin eiendom til ham selv. Han gjorde dette for å arve **[pasienten]** når han dør.

Saken innkom tingretten 02.05.2012. Hovedforhandling ble holdt 25.06.2012. Tiltalte møtte og erkjente seg skyldig etter tiltalebeslutningen.

Retten mottok forklaring fra to vitner, og det ble foretatt slik dokumentasjon som framgår av rettsboken.

Aktor la ned påstand om at tiltalte dømmes i samsvar med tiltalebeslutningen til 60 dagers fengsel, hvor 40 dager gjøres betinget med en prøvetid på to år. Til fradrag går to dager for utholdt varetekt.

Forsvarer la ned påstand om at tiltalte anses på mildeste måte.

Rettens vurdering
Tiltalte har erkjent straffeskyld.

Retten finner bevist hevet over enhver rimelig og fornuftig tvil, at tiltalte har forholdt seg som beskrevet i tiltalebeslutningen. Ved bevisvurderingen har retten særlig lagt vekt på tiltaltes forklaring, forklaring fra vitnet **[navn på vitnet]** og fremlagt dokument benevnt som "Testament".

Tiltalte er utdannet sykepleier fra Sverige. Han har hatt flere stillinger i Norge innen helsevesenet, før han i april 2009 begynte som sykepleier i Aremark kommune. Stillingen innebar arbeid både innen hjemmesykepleie og ved Fosbykollen sykehjem. I 2010 var tiltalte 100 % sykemeldt over noe tid.
. I mars 2011 var han tilbake i delvis arbeid.
Arbeidsoppgavene var da knyttet til administrasjon.

I følge sin egen forklaring fikk han der tilgang til **[pasienten]** sin underskrift. [Pasienten] er født i 1925 og har gitt forklaring for retten. [Pasienten] var i mars 2011 bruker av helsetjenestene til kommunen.

[Pasienten] eier en gård [angivelse av verdi og øvrige verdisaker]

Tiltalte har forklart til politiet at han undersøkte inntekts- og formuesforholdene til [pasienten], ved å sjekke ligningen på nettet.

Tiltalte laget et dokument som fremstod etter sin ordlyd som et testament gitt av [pasienten]. Han forklarte i retten at han fant opplysninger om hvordan han skulle lage testament ved å se på hjemmesiden *domstol.no*. Ordlyden er blant annet:

> "Jeg, [pasienten], vil hermed testamentere all min formue og all min eiendom til en Herr [tiltalte] født . Dette er min egen fri vilje. Då jeg ikke har noen nære slektninger at testamentere til, vil jeg at [tiltalte] arver alt!
>
> Undertegnede tilkalte testamentsvitner bekrefter at [pasienten] undertegnet dette testament mens vi var til stede sammen. Etter [pasientens] ønske og i [pasientens] nærvær underskriver vi samtidig testamentet som [pasientens] testamentsvitner. [Pasienten] opprettet testamentet av fri vilje og var ved full sans og samling".

Dokumentet har så tre underskrifter, disse er uleselige.

Tiltalte leverte "Testamentet" til Halden tingrett 08.03.2011.

Halden tingrett returnerte dokumentet og reiste tvil om dets gyldighet. Det ble bedt om at vitnenes navn og fødselsdato ble oppgitt, samt at testamentet ble levert retten av testator, eller en som hadde fullmakt fra testator. Halden tingretts brev og testamentet ble sendt til .

En nabo av [pasienten], Eva som tok inn posten for ham, reagerte på brevet. Hun kontaktet lensmannen og noen dager senere ble tiltalte pågrepet. Han erkjente straffeskyld i første avhør. Saken ble sendt til pådømmelse som tilståelsessak til Sarpsborg tingrett. Saken ble returnert fordi retten fant at vilkårene etter § 248 ikke var til stede (ubetenkelighetskravet).

[Pasienten] ga forklaring på telefon i dag. Han forklarte at han har opprettet testament til fordel for sin niese som er bosatt på Vestlandet. Han husker så vidt tiltalte, men kjente ham ikke.

Tiltalte har forklart at han leverte inn testamentet og hadde tanker om at han skulle kunne etterlate seg verdier, dersom han valgte å avslutte livet. Han har forklart at han på denne tiden var og hadde tunellsyn i forhold til å lage "testamentet". Retten finner godtgjort at tiltaltes hensikt med å levere inn det ettergjorte dokumentet var å skaffe seg en økonomisk fordel som han ikke var berettiget til. Det er av underordnet betydning at han tenkte på sine arvinger.

Tiltalte dømmes i samsvar med tiltalebeslutningen.

Straffutmåling
Aktor har lagt ned påstand om fengsel i 60 dager hvorav 40 dager betinget med en prøvetid på to år.

Tiltalte dømmes for overtredelse av straffeloven § 182 første ledd første straffalternativ. Handlingen er begått mens han var i arbeid som sykepleier for kommunen. Sterke allmennpreventive hensyn gjør seg gjeldende ved fastsettelse av straffen. Borgerne i et samfunn, enten de er brukere, er innlagt på institusjon eller pårørende, er avhengige av å ha full tillitt til dem som arbeider innen helsevesenet. De må kunne stole på at ansatte ikke utnytter en hjelpetrengendes svake og sårbare posisjon, eller utnytter privat informasjon om pasienter som de i kraft av sin stilling får tilgang til.

Retten har, som aktor, ikke funnet avgjørelser som direkte er retningsgivende ved fastsettelse av straffen. De såkalte "pass-sakene" (forfalsking av pass for å skaffe seg adgang til riket) straffes med fengsel i 30 – 40 dager. Retten er av den oppfatning at dette forholdet er noe mer alvorlig. Det vises til at tiltalte fikk tilgang til [pasientens] underskrift i kraft at han var tilsatt i kommunen som sykepleier.

I utgangspunktet antar retten at det skal idømmes ubetinget fengselsstraff, med mindre helt særegne forhold foreligger.

Forsvarer har anført at det er grunnlag for å idømme betinget straff. Han har vist til tiltaltes sykdom, sakens alder, at tiltalte ble avskjediget som følge av forholdet og at straffeloven § 56 c) kommer til anvendelse.

Retten kan ikke se at det er noe i saken som kan tilsi at tiltalte hadde en alvorlig psykisk lidelse *"med en betydelig svekket evne til realistisk vurdering av sitt forhold til omverdenen…."*

Retten finner det ikke nødvendig å drøfte dette ytterligere, utover å konstatere at straffeloven § 56 c) ikke kommer til anvendelse.

Det foreligger formildende omstendigheter. Disse er imidlertid ikke, etter en samlet retts oppfatning, tilstrekkelige til å gi fullt ut betinget dom.

Tiltalte erkjente straffeskyld i det han ble foreholdt mistanken mot seg, jf straffeloven § 59 annet ledd. Erkjennelsen skal tillegges vekt. Saken har ligget ubehandlet hos politiet i ett år, etter praksis skal dette tillegges betydning. Tiltalte hadde en lidelse da han utførte handlingene. Og til slutt, tiltalte har fått en reaksjon allerede, han ble avskjediget som følge av forholdet.

Retten har delt seg i når det gjelder fastsettelse av straffen. Flertallet, meddommerne Stiansen og Mjølnerød, stemmer for at straffen settes til fengsel i 90 dager, hvorav 60 dager gjøres betinget med en prøvetid på to år. Mindretallet, tingrettsdommer Uhre, stemmer for en straff av fengsel i 45 dager hvorav 30 dager gjøres betinget med en prøvetid på to år. Flertallet og mindretallet har tillagt de formildende omstendighetene, som foreligger i saken, ulik vekt ved fastsettelse av straffen.

Det avsies dom i samsvar med flertallet votum.

Dommen er avsagt under dissens.

DOMSSLUTNING

[Tiltalte] , født .. 1983, dømmes for overtredelse av straffeloven § 182 første ledd første straffalternativ til en straff av fengsel i 90 – nitti – dager, hvorav 60 – seksti – dager gjøres betinget med en prøvetid på to – 2 – år i medhold av straffeloven §§ 52-54. Varetekt kommer til fradrag med to – 2 – dager, jf straffeloven § 60.

****

Frammøteforkynning

Domfelte er innkalt til frammøteforkynning i.

Sted:	Halden politistasjon
Dag:	tirsdag
Dato:	03.07.2012
Klokkeslett:	14:45

Retten hevet

Anne Kristin Uhre

Steinar Stiansen

Lene Harboe Mjølnerød